

Janusz Maciejewski

"Przedburzowcy". Z problematyki przełomu między romantyzmem a pozytywizmem, Janusz Maciejewski, Kraków 1971 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 15/45, 170

1972

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/II/ ŁAPIŃSKI Zdzisław: Norwid. Kraków 1971 "Znak",s.177,
nlb. 3, z1 38.-

Książka stanowi eseistyczną próbę ukazania podstawowych założeń filozoficznych, zawartych w twórczości Norwida, oraz ich literackich konsekwencji. Rozdział I w ten właśnie sposób przedstawia problematykę języka, rozdział II - rozumienie osobowości ludzkiej, rozdział III - kilka wybranych, szczególniejszych tematów światopoglądowych /zagadnienia religii, stosunek do cywilizacji antycznej, koncepcję miłości, sprawy społeczno-polityczne/. W ostatnim, IV rozdziale postawiona została hipoteza socjologiczna mająca wyjaśnić brak odzewu na twórczość Norwida u współczesnych mu czytelników oraz późniejsze, szybko wzrastające powodzenie. W świetle tej hipotezy, przyczyną braku zrozumienia u współczesnych był fakt, że poeta zwracał się do nie uformowanej jeszcze w pełni, pozbawionej świadomości grupowej, nowej warstwy - inteligencji.

BP/45/67

Z.Ł.

/II/ MACIEJEWSKI Janusz: "Przedburzowcy". Z problematyki przełomu między romantyzmem a pozytywizmem. Kraków 1971 WL, s. 418, nlb. 2, z1 40,-

Przedmiotem książki jest społeczność literacka określona przez autora terminem "przedburzowcy", której główny okres działalności przypada na lata 1860-1863. Autor śledzi jej genezę kulturową i bada wewnętrzną strukturę, posługując się kategoriami socjologii literatury. Za najważniejsze dla powstania i istnienia omawianej społeczności uważa wystąpienie nowej generacji kulturowej - "pokolenia 1860" /a zwłaszcza jej części - jednostki pokoleniowej "młodych"/. Śledzi także rolę "przedburzowców" w procesie historycznoliterackim XIX wieku. Scharakteryzowany przez siebie model literatury "przedburzowców" porównuje z programem romantyzmu, a także ukazuje ich związki z pozytywizmem.

BP/45/68

J.M.